

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2019 Södermanlands län

Prognos för arbetsmarknaden 2019-2020

© Arbetsförmedlingen
Författare: Jens Lotterberg
Datum: 2019-06-12
Diarienummer: Af – 2019/0026 3416

Innehåll

1	Sammanfattning	4
1.1	Viss avmattning i konjunkturen	4
1.2	Sysselsättningen stiger men även arbetslösheten.....	4
1.3	Utmaningar i länet.....	4
2	Ekonomiska utsikter	5
2.1	Avmattning i ekonomin	5
2.2	Näringslivets syn på marknadsutvecklingen	5
3	Efterfrågan på arbetskraft	6
3.1	Näringslivets anställningsplaner är fortsatt stora	6
3.2	Stora rekryteringsproblemen inom offentlig sektor	6
3.3	Antalet sysselsatta ökar	8
4	Utbudet av arbetskraft	9
4.1	Befolkningen växer i Södermanland.....	9
4.2	Arbetslösheten stiger under 2020	10
4.1	Arbetslösheten bland olika grupper i länet.....	10
5	Utmaningar i länet	11
5.1	Motverka bristen på utbildad arbetskraft.....	11
5.2	Öka utrikes föddas sysselsättning.....	12
5.3	Motverka långtidsarbetslösheten	12
6	Bilagor	13
6.1	Bilaga 1 Definitioner	13
6.2	Bilaga 2 Arbetskraftsbristens konsekvenser	14

1 Sammanfattning

1.1 Viss avmattning i konjunkturen

Såväl global som svensk ekonomi befinner sig i en avmattningsfas. Efter en längre period med hög nivå på efterfrågeutvecklingen i näringslivet visar Arbetsförmedlingens senaste intervjuundersökningar ett något svagare stämningsläge jämfört med i fjol.

I vår undersökning¹ med näringslivet i Södermanlands län under våren 2019 redovisar företagen positiva bedömningar av konjunkturutvecklingen framöver, men förväntningarna har försvagats jämfört med mycket höga utslag under åren 2017-2018. Trots ett svagare konjunkturläge väntas ändå arbetsmarknaden var god både i år och under 2020. Personer med efterfrågade kompetenser väntas ha goda jobb möjligheter.

Vid slutet av år 2020 bedömer vi att man kan räkna hem fem år på raken (2016-2020) med ett mycket bra – bra arbetsmarknadsläge i Södermanlands län. Under dessa år har antalet sysselsatta i länet ökat med fler än 7 000 personer.

1.2 Sysselsättningen stiger men även arbetslösheten

Under de senaste åren har arbetslösheten minskat tydligt i länet och sysselsättningen har ökat i god takt. Det är en utveckling som väntas fortgå under 2019 men på måttligare nivå. Under nästa år väntas sysselsättningen öka svagare, men även arbetslösheten stiger något, som en följd av ett svagare konjunkturläge och ett ökat utbud av arbetskraft. Betydande delar av det sörmländska näringslivet har en hög konjunkturkänslighet. Det gäller exempelvis tillverknings- och byggnadsvaruindustrin.

Antalet sysselsatta bedöms öka med 1 100 personer i länet under 2019 och med ytterligare 900 personer under 2020. Det är sysselsättningsökningar som är något lägre jämfört med genomsnittet för de senaste tio åren.

Antalet arbetslösa uppgick till 12 600 personer under det fjärde kvartalet 2018. Arbetslösheten minskar med 300 personer under 2019 men stiger med 400 personer under år 2020. Vid utgången av samma år beräknas den relativa arbetslösheten uppgå till 9,1 procent i länet.

1.3 Utmaningar i länet

De största utmaningarna på länets arbetsmarknad är inte unika för länet utan är till stor del generella för riket. Det handlar om att motverka bristen på utbildad arbetskraft, insatser mot långtidsarbetslösheten och att öka sysselsättningen bland utrikes födda.

¹ För beskrivning av metod, urval och definitioner, se bilaga 1 och 2.

2 Ekonomiska utsikter

2.1 Avmattning i ekonomin

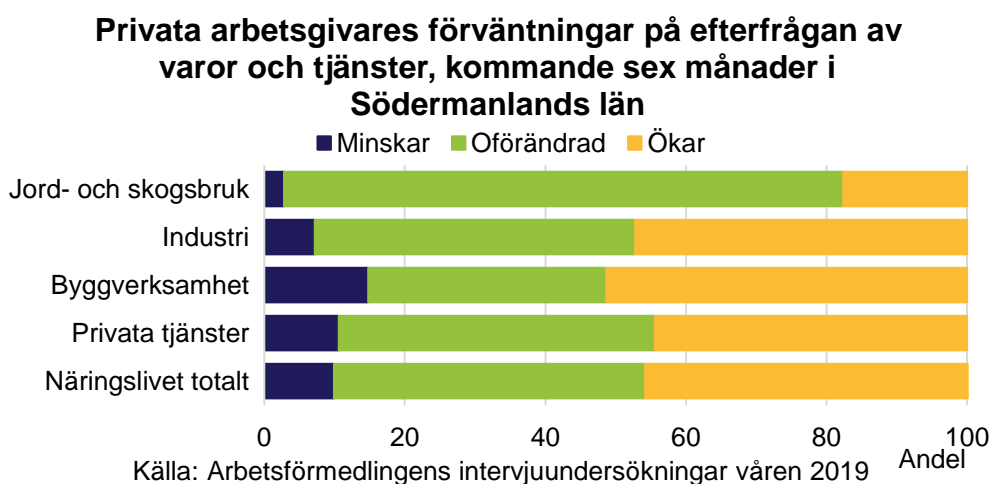
Efter flera år av stark tillväxt har den globala konjunkturen passerat sin topp. Resursutnyttjandet är samtidigt högt och arbetslösheten har sjunkit i många länder under lång tid. Sammantaget beräknas världskonjunkturen växla in på en lugnare bana under prognosperioden som sträcker sig fram till och med 2020.

Även svensk ekonomi har passerat sin topp och befinner sig i en avmattningsfas. Tillväxttakten beräknas växla ner framöver i takt med att utsikterna i världsekonomin försvagas och exportefterfrågan minskar. Efter en längre period med hög nivå på efterfrågeutvecklingen i näringslivet visar Arbetsförmedlingens senaste intervjuundersökningar ett något svagare stämningsläge jämfört med i fjol. Ett fortsatt högt resursutnyttjande gör samtidigt att företagen planerar för fler anställda under prognosperioden

2.2 Näringslivets syn på marknadsutvecklingen

De sörmländska företagens förväntningar på marknadsutvecklingen har försvagats jämfört med mycket höga utslag under åren 2017-2018. Andelen företag som bedömer ökad efterfrågan på sina varor/tjänster har minskat och en ökad andel företag anger i stället oförändrad eller minskat efterfrågan från marknaden. Trots detta tror hälften av företagen inom industrin och byggbranschen på fortsatt goda tider. Optimismen är betydligt lägre inom jordbruket. Utsikterna för skogsnäringen är bättre.

Den privata tjänstesektorn omfattar flera olika branscher, såsom handel, transport, hotell och restaurang, information och kommunikation samt företagstjänster. Där är företagarna inom företagstjänster och privata utbildnings- och vårdföretag särskilt positiva.



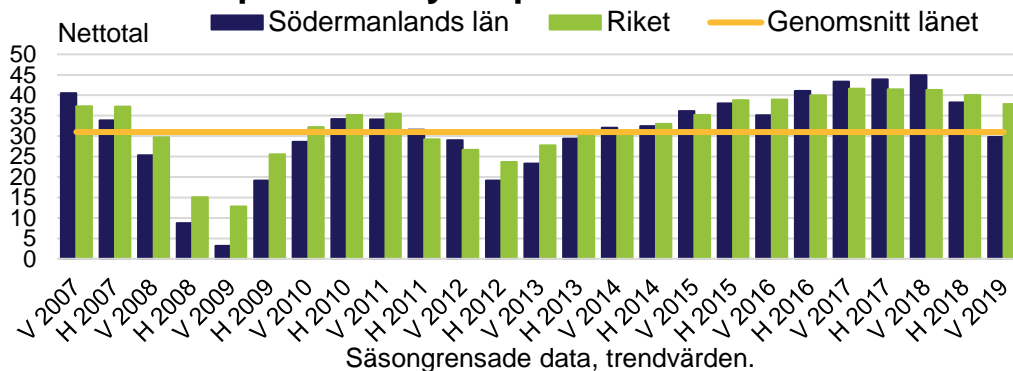
3 Efterfrågan på arbetskraft

Södermanland har haft god jobbtillväxt de senaste åren och antalet sysselsatta väntas fortsätta att öka även under kommande år, men i måttligare takt. Samtidigt är kompetensbristen stor och det gäller särskilt i offentlig sektor. Till följd av att arbetsmarknaden varit god under många år, har arbetskraft med efterfrågad kompetens i hög grad redan fångats upp. Många kvarstående arbetslösa har således svårt att konkurrera om de lediga jobben.

3.1 Näringslivets anställningsplaner är fortsatt stora

Även om anställningsplanerna inom det privata näringslivet numera är blygsammare än tidigare, är behoven av ny personal fortsatt stora i flertalet branscher. Inom exempelvis byggsektorn, industrin, företagstjänster och it-branschen uppger många arbetsgivare att de är i behov av att utöka sin personalstyrka. Likaså är anställningsbehoven stora bland privata vård- och omsorgsverksamheter samt utbildningsföretag. Inom jord- och skogsbruket och handeln är dock anställningsplanerna mer modesta.

Privata arbetsgivare som planerar att utöka sin personalstyrka på ett års sikt



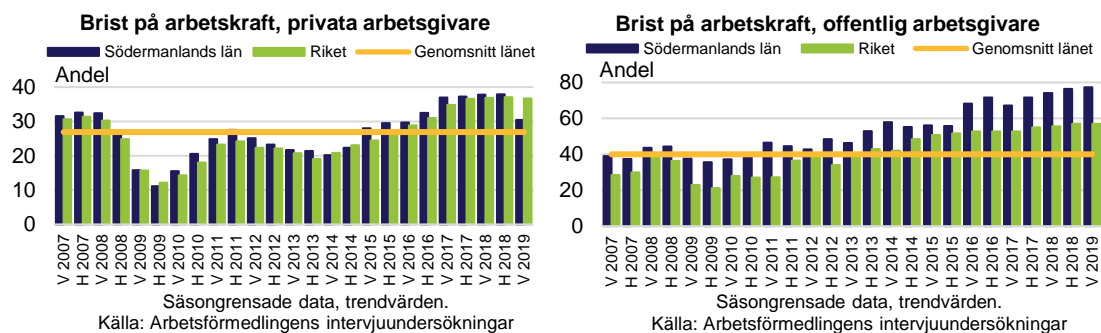
Säsongsgränsade data, trendvärden.
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökningar

3.2 Stora rekryteringsproblemen inom offentlig sektor

30 procent av företagen inom det privata näringslivet uppger att man upplevt brist på arbetskraft i samband med rekrytering. Arbetskraftsbristen har sedan länge legat på mycket höga nivåer men har nu minskat. Men historiskt sett är bristtalen fortfarande höga och rekryteringssvårigheterna fortgår. Bristen är utbredd och omfattar i princip alla branscher. Byggsektorn har särskilda svårigheter att hitta personal, men även inom exempelvis industrin och transportbranschen är det mycket svårt att finna personal med rätt kvalifikationer.

Inom de offentliga verksamheterna i länet ligger bristtalen på mycket höga nivåer. Hela 80 procent uppger att de har stora problem att hitta personal med rätt kompetens. Den

höga bristen är inte en engångsföreteelse utan snarare ett tillstånd som upprepats under en längre tid. Det tyder på att det finns stora rekryteringsbehov inom offentliga verksamheter i länet, men att det även kan finnas problem med att attrahera den kvalificerade arbetskraften. Det kan också finnas samband mellan länets svagare tradition för eftergymnasiala studier och länets höga bristtal. Annat som kan påverka är avsaknaden av vissa utbildningar i närområdet vilket gör att man flyttar till annan ort och blir kvar där.



Att arbetskraftsbristen hämmar sysselsättningsutvecklingen och tillväxten är tydligt. Aktiviteten i näringslivet har länge legat på höga nivåer, vilket innebär att en stor andel arbetsgivare endast kan öka sin verksamhet i begränsad omfattning med befintlig personalstyrka. Ett högt kapacitetsutnyttjande, i en situation där det samtidigt råder arbetskraftsbrist, får därmed sina konsekvenser. Den vanligaste konsekvensen av arbetskraftsbristen är att låta den befintliga personalen arbeta mera.

Näringslivets rekryteringsproblem innebär bland annat att företagen tvingas tacka nej till nya beställningar och uppdrag, samt att eventuella expansionsplaner får skjutas på framtiden. Vidare är det vanligt att företagen tvingas köpa in tjänster och anlita personal från bemanningsföretag.

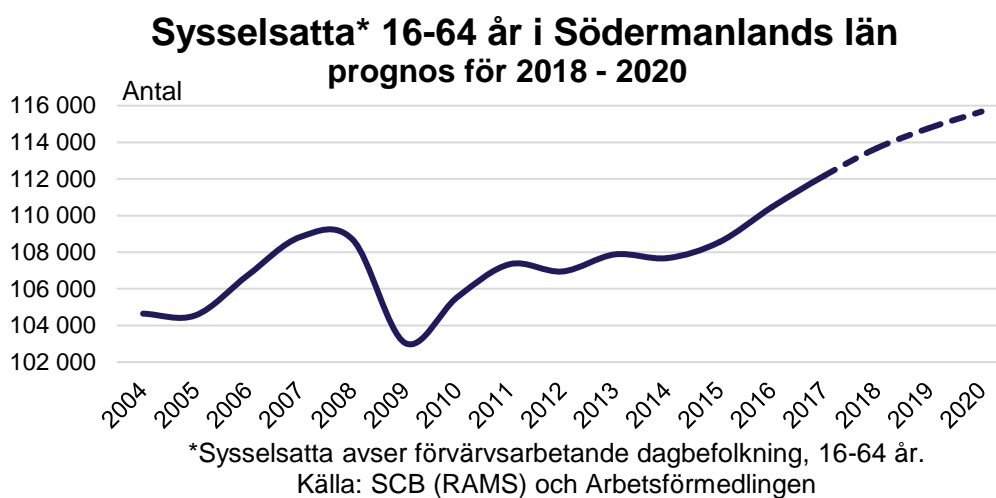
Arbetskraftsbristen medför att rekryteringsprocesserna blir långa och utdragna. Det är inte heller ovanligt att det resulterar i en utebliven rekrytering. Det är också tydligt att arbetsgivarna tvingas sänka kraven på utbildning och arbetslivserfarenhet. I bilaga 2 finns detaljerad information kring vilken påverkan och vilka konsekvenser arbetskraftsbristen har för arbetsgivarna i Södermanland.

Inom offentliga verksamheter leder bristen på arbetskraft till att kvaliteten i servicen till allmänheten riskerar att försämrats. Exempelvis inom sjukvården och i många kommunala verksamheter såsom skolan och äldreomsorgen, riskerar rekryteringsproblemen påverka verksamheterna på ett negativt sätt. Det är även tydligt att offentliga arbetsgivare under senare år sänkt kraven på erfarenhet och utbildning. Dessutom blir det allt vanligare att kompletterande yrkesgrupper rekryteras. Exempelvis vårdbiträden som avlastar undersköterskor och lärarassistenter som kan bidra till att lärarna kan fokusera på undervisningen.

3.3 Antalet sysselsatta ökar

Under innevarande år beräknas sysselsättningen öka med 1 100 och under 2020 med ytterligare 900 arbetstillfällen. Att tillväxttakten bedöms bli lägre under 2020 är främst kopplat till en fortsatt inbromsning i konjunkturen, men också till bristen på arbetskraft som verkar hämmande på sysselsättningstillväxten.

Sammantaget innebär det att 2 000 nya arbetstillfällen beräknas tillkomma i länet under de två prognosåren. Sysselsättningstillväxten för 2019 beräknas bli 1,0 procent och 0,8 procent året därpå.



Under 2019 väntas antalet sysselsatta öka inom samtliga näringsgrenar med undantag för jord- och skogsbruk² samt tillverkningsindustri. Under 2020 väntas antal anställda inom såväl den privata som offentliga tjänstesektorn öka ytterligare. Störst anställningsbehov inom den offentliga sektorn finns inom vård, skola och omsorg.

I den privata tjänstesektorn bedöms företagstjänster vara den bransch som växer mest. It-sektorn är förvisso liten i länet, men även där väntas antal sysselsatta öka. Inom handeln och transportnäringen kan man i stort sett räkna med ett oförändrat antal sysselsatta de kommande åren.

Tabell 1: Prognosticerad sysselsättningsutveckling i Södermanlands län.

	Utfall 2016	Utfall 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020
Jord- och skogsbruk	Minskat	Oförändrat	Minskar	Minskar	Minskar
Industri	Minskat	Minskat	Ökar	Minskar	Minskar
Byggnadsverksamhet	Ökat	Ökat	Ökar	Ökar	Oförändrat
Privata tjänster	Ökat	Ökat	Ökar	Ökar	Ökar
Offentliga tjänster	Ökat	Ökat	Ökar	Ökar	Ökar
Totalt	Ökat	Ökat	Ökar	Ökar	Ökar

² Minskningen gäller i huvudsak jordbruket.

4 Utbudet av arbetskraft

Utvecklingen av befolkningens storlek och sammansättning är avgörande för hur den tillgängliga arbetskraften förändras och därmed också hur sysselsättning och arbetslöshet utvecklas. Därtill spelar arbetskraftsdeltagandet stor roll, det vill säga hur stor andel av befolkningen i arbetsför ålder (16–64 år) som står till arbetsmarknadens förfogande, antingen som förvärvsarbetande eller som arbetslösa.

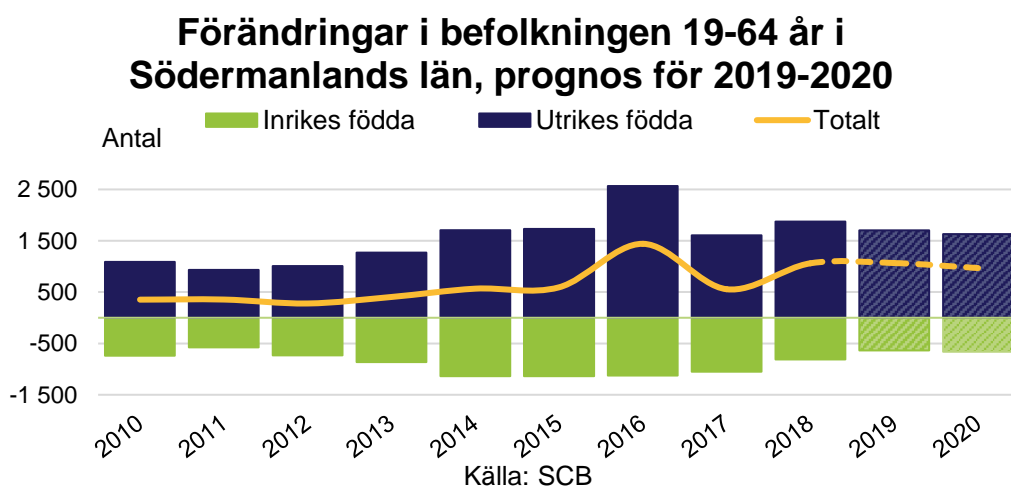
4.1 Befolkningen växer i Södermanland

Befolkningen i Södermanland ökar och under senare år har Trosa, Strängnäs och Eskilstuna haft den största befolkningsökningen. Liksom i många andra delar av landet är det den utrikes födda befolkningen som svarar för merparten av befolkningsökningen. Migrationen ligger nu på lägre nivåer än tidigare, men det är ändå den som fortfarande bidrar till befolkningstillskottet i de yrkesverksamma åldrarna.

År 2020 kommer den totala folkmängden i länet att överstiga 300 000 invånare och det är 30 000 fler än för bara 10 år sedan.

En viktig faktor för att arbetskraft och sysselsättning ska kunna växa är att befolkningen i arbetsför ålder (19–64 år) utvecklas i en positiv riktning. I Södermanland, liksom i riket, har den inrikes födda befolkningen i arbetsför ålder minskat under många år. Det beror på att antalet äldre som lämnar yrkesaktiv ålder varit högre än tillskottet av unga. Under samma period har antalet utrikes födda i åldersgruppen ökat, vilket varit betydelsefullt för tillväxten av arbetskraften.

Arbetskraftsdeltagandet har ökat successivt bland de utrikes födda men det finns en potential för att det ska öka ytterligare. Bland inrikes födda ligger den redan på höga nivåer. Sammantaget betyder det att det är de utrikes födda som även fortsättningsvis kommer bidra till ökningen av arbetskraften.



4.2 Arbetslösheten stiger under 2020

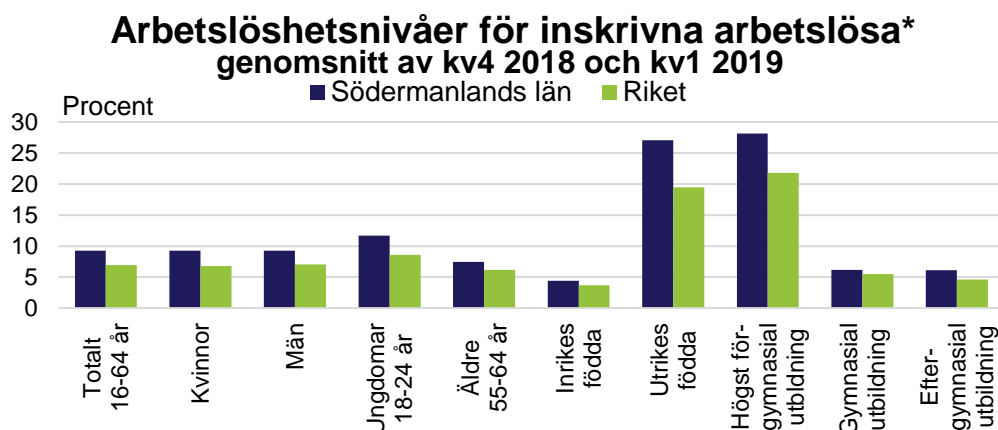
Bilden av länets arbetsmarknad har försvagats i jämförelse med prognosen för ett år sedan och arbetslösheten bedöms nu öka något under år 2020. Det är i första hand en fortsatt konjunkturförsvagning som påverkar förloppet. Men det är inte frågan om någon dramatisk ökning av arbetslösheten.

I relativa tal innebär det att arbetslösheten väntas öka från 8,9 procent vid utgången av 2019 för att landa på 9,1 procent vid slutet av 2020. I faktiska tal innebär det att antalet inskrivna arbetslösa väntas uppgå till 12 300 personer vid utgången av 2019 och till 12 700 i slutet av 2020, det vill säga en ökning med 400 personer.



4.1 Arbetslösheten bland olika grupper i länet

Södermanland är ett av de län i riket som har en hög arbetslöshet. Det gäller i synnerhet bland utrikes födda personer, ungdomar och personer med kort utbildning. Arbetslösheten för de som har en gymnasial eller eftergymnasial utbildning ligger närmare riksgenomsnittet. Det senare gäller även arbetslösa i åldrarna 55-64 år.



*Statistiken i diagrammet avser inskrivna arbetslösa i åldrarna 16-64 år om inget annat anges. Källa: Arbetsförmedlingen och SCB

5 Utmaningar i länet

De största utmaningarna på länets arbetsmarknad är inte unika för länet utan gäller för hela riket. Det handlar bland annat om:

- Motverka bristen på utbildad arbetskraft
- Öka utrikes föddas sysselsättning
- Motverka långtidsarbetslösheten.

Efterfrågan på arbetskraft fortsätter att öka på både inom näringslivet och inom den offentliga sektorn. Allt talar för att den trenden kommer att bestå många år framöver. Samtidigt gör många utrikes födda sitt inträde på den svenska arbetsmarknaden.

Arbetslösheten har sjunkit under flera år men de som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden minskar inte nämnbart i antal. Obalansen mellan efterfrågan och utbud av arbetskraft väntas bestå en lång tid framöver, vilket försvårar matchningen ytterligare.

5.1 Motverka bristen på utbildad arbetskraft

Utvecklingen på länets arbetsmarknad har varit stark under flera år. Arbetslösheten har minskat och det gäller även tillgången på ledig arbetskraft med efterfrågad kompetens. Som en följd av detta har arbetsgivarnas upplevda brist på efterfrågad arbetskraft ökat. Bristalen i Södermanland har sedan länge legat på höga nivåer och det gäller i synnerhet inom offentliga verksamheter, men även i det privata näringslivet. Orsakerna till att bristen är så stor i länet är flera. Det handlar bland annat om ändrad branschstruktur, ökade kompetenskrav och befolkningens utbildningsbenägenhet.

Tidigare fanns det relativt gott om jobb i länet som inte krävde någon specifik utbildning. I dag kräver nästan hälften av alla jobb en högskoleutbildning. Studiebenägenheten är ganska låg i länet. Mälardalens Högskola i Eskilstuna och Västerås är viktig för den lokala och regionala utbildningen av arbetskraft, men man har samtidigt svårt att konkurrera med omkringliggande universitet.

Kompetensförsörjningen handlar inte bara om utbildningar på högskolenivå. Dimensioneringen av gymnasieutbildningarna behöver också bli bättre. Många bristyrkesutbildningar har ett mycket lågt söktryck. Ungdomar upplever inte vissa av dessa yrken som tillräckligt attraktiva. När det gäller gymnasieutbildningar är det få i länet som väljer yrkesprogrammen trots att jobbopportunitàerna är mycket goda vid fullgjord examen.

För att stärka och säkra näringslivets kompetensförsörjning är samverkan mellan näringsliv och skola en viktig fråga. En sådan samverkan kan också bidra till ökad kvalitet i skolan. Skolan kan därigenom se företagens behov och ökar insikten om vad utbildningarna behöver leverera och kopplingen mellan utbildning och arbetsliv tydliggörs.

5.2 Öka utrikes föddas sysselsättning

Utvecklingen är stark för många grupper på arbetsmarknaden. Bland inrikes födda är andelen sysselsatta mycket hög och arbetslösheten ligger på mycket låga nivåer. De outnyttjade arbetskraftsresurserna bland inrikes födda är således mycket begränsade. De resurser som inte nyttjas finns därmed i huvudsak bland utrikes födda. Detta visar sig redan bland annat genom att en stor del av den ökade sysselsättningen består av utrikes födda och den andelen beräknas öka.

Bland utrikes födda med gymnasial eller eftergymnasial utbildning nyttjas arbetskraftsresurserna i högre grad än bland de som har högst förgymnasial utbildning. Bland personer med kort utbildning är arbetslösheten mycket hög samtidigt som många står helt utanför arbetsmarknaden.

Vägen till ett arbete för arbetslösa med kort utbildning är i första hand utbildning. Här finns en stor utmaning att vägleda arbetslösa till utbildningar som leder vidare till arbete. Arbetsförmedlingen har tillsammans med kommunerna en stor utmaning att öka övergången till reguljär utbildning bland de inskrivna arbetslösa. Det gäller inte minst för personer som befinner sig i en etableringsfas, där många har en kort utbildning.

5.3 Motverka långtidsarbetslösheten

Under de senaste åren har antalet långtidsarbetslösa minskat i länet. Men fortfarande har nästan hälften av länets arbetslösa varit det i en period som är 12 månader eller längre. Bland personer som saknar gymnasieutbildning har antalet långtidsarbetslösa bara minskat svagt. De som saknar gymnasieutbildning har generellt sett en svagare position på arbetsmarknaden. Här finns en uppenbar risk för att långtidsarbetslösheten återigen stiger i denna grupp när konjunkturen försvagas.

Allmänt gäller att ju längre tid som arbetslös desto svårare är det att ta sig in på arbetsmarknaden igen. Även för vissa personer med en relativt god utbildningsbakgrund finns det risk att hamna i längre tider av arbetslöshet. Återgången till arbete kan då försvåras av att den tidigare utbildningen och erfarenheten, ju längre tiden går, blir mer och mer betraktad som förfallen. Detta gäller i synnerhet inom mer kunskapsintensiva yrken.

För att motverka långtidsarbetslöshet är olika former av utbildning ett viktigt inslag. Dels att tillse att så många som möjligt når upp till gymnasienivå, dels att möjliggöra omskolning och kompetensutveckling senare i livet. Sammantaget ställer det stora krav på arbetsmarknadspolitiken men också tydliga krav på andra politikområden såsom utbildnings- och näringspolitik.

6 Bilagor

6.1 Bilaga 1 Definitioner

Inskrivna arbetslösa

Inskrivna arbetslösa är summan av öppet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd. Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik tillhör inte Sveriges officiella statistik. Den officiella arbetslöshetsstatistiken redovisas av Statistiska centralbyrån (SCB) i deras Arbetskraftsundersökning (AKU).

Registerbaserad arbetskraft

Den registerbaserade arbetskraften utgörs av:

1. Den förvärvsarbetande nattbefolkningen (enligt SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik, RAMS).
2. Öppet arbetslösa (inskrivna på Arbetsförmedlingen).
3. Personer i program med aktivitetsstöd (inskrivna på Arbetsförmedlingen).

Den registerbaserade arbetskraften används för att redovisa andelen arbetslösa i Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik. Samtliga uppgifter avser åldersgruppen 16-64 år.

6.2 Bilaga 2 Arbetskraftsbristens konsekvenser

Tabell 2: Arbetskraftsbristens påverkan på rekryteringarna uttryckt som andelar, näringslivet i Södermanlands län³

	Näringslivet totalt	Jord- och skogsbruk	Industri	Byggverksamhet	Privata tjänster
Lyckades inte rekrytera	44	50	31	54	43
Det tog längre tid än normalt	44	100	50	21	46
Sänkte kraven på utbildning	11		16	4	7
Sänkte kraven på yrkeserfarenhet	20		27	6	23
Sänkte kraven på social kompetens	7		4	1	14
Rekryterade utomlands	6		4	14	1
Erbjöd högre löner	15		1	17	8
Erbjöd andra förmåner	11		1	14	2
Andra åtgärder	10		6	1	21

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2019

Tabell 3: Arbetskraftsbristens påverkan på rekryteringarna uttryckt som andelar, offentliga tjänster i Södermanlands län⁴

	Vård och omsorg	Utbildning	Offentlig förvaltning
Lyckades inte rekrytera	71	55	35
Det tog längre tid än normalt	57	68	38
Sänkte kraven på utbildning	43	82	15
Sänkte kraven på yrkeserfarenhet	48	27	23
Sänkte kraven på social kompetens	10	14	4
Rekryterade utomlands	14		
Erbjöd högre löner	33	36	
Erbjöd andra förmåner	10	9	
Andra åtgärder	5	5	4

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 20

³ Frågan har flervalsoalternativ och alternativen ska således inte summeras.

⁴ Frågan har flervalsoalternativ och alternativen ska således inte summeras.

Tabell 4: Konsekvenserna av arbetsgivarnas rekryteringsproblem uttryckt som andelar, näringslivet i Södermanlands län⁵

	Näringslivet totalt	Jord- och skogsbruk	Industri	Byggverksamhet	Privata tjänster
Hyrde in från bemanningsföretag	12		23	20	4
Befintlig personal fick arbeta mera	61	50	67	66	56
Internutbildning av befintlig personal	10	50	12	2	14
Köpte tjänster (inkl. lägga ut produktion)	9		23	5	7
Tackade nej till order	21	50	7	20	30
Produktionen/servicen minskade	18	50	12	23	15
Planerad expansion sköts på framtiden	18		25	13	25
Tankar på att flytta produktion till utlandet	0		2		
Fick inga konsekvenser	13	50	3	5	11

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2019

Tabell 5: Konsekvenserna av arbetsgivarnas rekryteringsproblem uttryckt som andelar, offentliga tjänster i Södermanlands län⁶

	Vård och omsorg	Utbildning	Offentlig förvaltning
Hyrde in från bemanningsföretag	57		12
Befintlig personal fick arbeta mera	76	64	39
Internutbildning av befintlig personal	19	32	8
Köpte tjänster	19	5	15
Kvalitén i servicen försämrades	38	59	19
Produktionen/servicen minskade	43	14	23
Planerad expansion sköts på framtiden	14	14	4
Fick inga konsekvenser			12

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2019

⁵ Frågan har flervalsoalternativ och alternativen ska således inte summeras.

⁶ Frågan har flervalsoalternativ och alternativen ska således inte summeras.

Arbetsmarknadsutsikterna för Södermanlands län är en del av Arbetsförmedlingens prognosarbete. På vår webbplats www.arbetsformedlingen.se/prognoser hittar du arbetsmarknadsutsikter för alla län samt för landet som helhet.

Om du är intresserad av mer information om framtidsutsikterna för ett speciellt yrke rekommenderar vi vår webbaserade vägledningstjänst *Yrkeskompassen*, som uppdateras två gånger per år. Se www.arbetsformedlingen.se/yrkeskompassen. Här beskrivs jobbmöjligheterna under det närmaste året för nära 200 yrken i samtliga län. Dessa täcker tillsammans 80 procent av arbetsmarknaden. I rapporten *Var finns jobben?* presenteras en sammanfattning av yrkesprognoserna per yrkesområde på riksnivå.

Prognosmaterialet är fritt att användas och får citeras med källhänvisning.

Nästa arbetsmarknadsprognos presenteras i december 2019.